

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL UŽIMTUMO DIDINIMO PROGRAMŲ RENGIMO IR JŲ FINANSAVIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2017 m. gegužės 23 d. Nr. A1-257
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 48 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. 979 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą“ 1.2.7 papunkčiu:

1. T v i r t i n u pridedamą Užimtumo didinimo programų rengimo ir jų finansavimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).
2. R e k o m e n d u o j u:
 - 2.1. savivaldybėms vadovautis Aprašu, rengiant užimtumo didinimo programas;
 - 2.2. savivaldybių administracijoms parengti 2017 metų užimtumo didinimo programas, atsižvelgiant į 2017 metams paskirtas likusias Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšas, netaikant Aprašo 12 ir 14 punktų.
3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.
4. Šis įsakymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministro 2017 m. gegužės 23 d. įsakymu
Nr. A1-257

UŽIMTUMO DIDINIMO PROGRAMŲ RENGIMO IR JŲ FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Užimtumo didinimo programų rengimo ir jų finansavimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato užimtumo didinimo programų rengimo principus, jų rengimo, svarstymo ir finansavimo tvarką.

2. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo (toliau – Užimtumo įstatymas) 48 straipsnio 3 dalyje nurodytos institucijos ar įstaigos (toliau – institucijos ar įstaigos), siekdamos didinti užimtumą asmenų, nurodytų Užimtumo įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje ir 48 straipsnio 2 dalyje, rengia užimtumo didinimo programas. Savivaldybė, vykdydama Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 18 punkte numatytą valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) funkciją, rengia užimtumo didinimo programą, skirtą toje savivaldybėje gyvenantiems Užimtumo įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje ir 48 straipsnio 2 dalyje nurodytiems asmenims.

3. Teritorinės darbo biržos institucijoms ar įstaigoms jų prašymu teikia informaciją, susijusią su teritorinei darbo biržai priskirtos teritorijos darbo ieškančių asmenų ir laisvų darbo vietų apskaita, padėties darbo rinkoje vertinimu ir jos pokyčių prognozavimu.

4. Institucijos ar įstaigos, kurios įgyvendina užimtumo didinimo programas, vadovaudamosi Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 5 ir 6 punktais ir Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) direktoriaus nustatyta tvarka, informuoja teritorines darbo biržas apie bedarbius, kurie be svarbių priežasčių atsisako arba neatvyksta dalyvauti individualiame užimtumo veiklos plane numatytoje užimtumo didinimo programose.

5. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Užimtumo įstatyme ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme (toliau – Vietos savivaldos įstatymas) apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS UŽIMTUMO DIDINIMO PROGRAMŲ RENGIMO PRINCIPAI

6. Užimtumo didinimo programos rengiamos vadovaujantis šiais principais:

6.1. bendradarbiavimo – aktyvus gyvenamosios vietovės bendruomenės įtraukimas į veiklą, skatinant jos iniciatyvą, bendradarbiavimas su visomis suinteresuotomis institucijomis, organizacijomis;

6.2. kompleksiskumo – įgyvendinant užimtumo didinimo programas, turi būti kompleksiskai sprendžiamos asmenų užimtumo problemos, įtraukiant savivaldybes, teritorines darbo biržas, socialinius partnerius ir organizacijas;

6.3. individualumo – užimtumo didinimo programoje numatomos priemonės turi būti organizuojamos ir paslaugos teikiamos atsižvelgiant į individualius asmenų poreikius bei jų motyvaciją integruotis į darbo rinką;

6.4. tęstinumo – užimtumo didinimo programose numatytų veiklų tęstinumas,

nuolatinė programos įgyvendinimo priežiūra ir tikslinimas pagal kintančias aplinkybes;

6.5. efektyvumo – pagrindinis užimtumo didinimo programos priemonių ir paslaugų teikimo rezultatas ir vertinimo kriterijus yra asmens įsidarbinimas pagal darbo sutartį arba darbo santykiams prilygintinų teisinių santykių pagrindu, savarankiškos arba neatlygintinos veiklos vykdymas;

6.6. ekonomiškumo – maksimalus užimtumo didinimo programai įgyvendinti skirtų lėšų panaudojimas, vadovaujantis ekonominio naudingumo principu, tiek rengiant užimtumo didinimo programą, tiek ją įgyvendinant;

6.7. viešumo – užimtumo didinimo programos rezultatų viešinimas.

III SKYRIUS

UŽIMTUMO DIDINIMO PROGRAMŲ RENGIMAS

7. Siekiant nustatyti užimtumo didinimo programų įgyvendinimo mastą pagal asmenų poreikius:

7.1. vertinamas ir analizuojamas asmenų užimtumo poreikis;

7.2. pagal asmenų užimtumo poreikius nustatomos jų užimtumui didinti reikalingų paslaugų ir priemonių mastas ir rūšys;

7.3. vertinamas ir nustatomas užimtumo didinimo programų finansavimo poreikis.

8. Užimtumo didinimo programą sudaro šios struktūrinės dalys:

8.1. įvadas, kuriame pateikiama bendra informacija apie užimtumo didinimo programą, nustatomi tikslai;

8.2. būklės analizė, kurioje nurodoma:

8.2.1. pagrindiniai darbo rinkos ir asmenų užimtumo būklę apibūdinantys duomenys;

8.2.2. bendra šalies ar savivaldybės socialinė ekonominė ir demografinė situacija, darbo rinkos tendencijos šalyje, savivaldybėje ir jos seniūnijose;

8.2.3. Užimtumo įstatymo 48 straipsnio 2 dalyje nurodytų asmenų grupių (toliau – asmenų tikslinės grupės) užimtumo didinimo poreikiai, jiems tenkinti tikslingos paslaugos, užimtumą skatinančios, laikiną ar nuolatinį užimtumą užtikrinančios priemonės;

8.3. paslaugų ir (ar) priemonių planas, kuriame nurodoma:

8.3.1. per atitinkamą laikotarpį numatomos įgyvendinti paslaugos ir (ar) priemonės, skirtos užimtumo didinimo programos tikslams pasiekti;

8.3.2. kokių rezultatų tikimasi, kokiai daliai pagal atskiras asmenų tikslines grupes galėtų pavykti įsitvirtinti darbo rinkoje, įgyvendinus užimtumo didinimo programą;

8.3.3. kaip bus atrenkami asmenys, kurie dalyvaus užimtumo didinimo programos priemonėse arba kuriems bus teikiamos užimtumo didinimo programoje numatytos paslaugos, ir kaip bus užtikrinamas jų dalyvavimas;

8.3.4. už paslaugų teikimą ir priemonių įgyvendinimą atsakingi vykdytojai;

8.4. finansavimo planas, kuriame nurodoma:

8.4.1. užimtumo didinimo programos finansavimo galimybių analizė. Savivaldybės įvertina savivaldybės biudžeto išteklius, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšas, savivaldybės galimybes pasinaudoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis ir kitais užimtumo didinimo programos finansavimo lėšų šaltiniais;

8.4.2. užimtumo didinimo programos lėšos pagal kiekvieną numatomą teikti paslaugą ir (ar) vykdyti priemonę, nurodant vidutinę paslaugos ar priemonės kainą vienam asmeniui ir numatomą asmenų, kurie galės pasinaudoti paslauga ar priemone, skaičių; paslaugų ir priemonių finansavimo būdai (pavyzdžiui, paslaugų pirkimas, pagalbinių darbai);

8.5. užimtumo didinimo programos testinumo analizė ir prognozė, kurioje nurodoma:

8.5.1. atsižvelgiant į asmenų užimtumo didinimo poreikius, planuojamos teikti jau įgyvendinamos ar naujos paslaugos ir vykdyti priemonės, pasibaigus užimtumo didinimo programai;

8.5.2. prognozuojami ištekliai (finansiniai ir žmogiškieji), kurie leistų užtikrinti tinkamą užimtumo didinimo paslaugų ir priemonių poreikį;

8.5.3. trejų metų užimtumo didinimo programos vykdymo prognozė, kuri einamaisiais metais patikslinama pagal poreikį;

8.5.4. prognozuojamos teikti paslaugų ir vykdyti priemonių rūšys ir mastas, atsižvelgiant į atskirų asmenų tikslinių grupių poreikius;

8.6. užimtumo didinimo programos įgyvendinimo priežiūra ir įvertinimas, kuriame nurodoma:

8.6.1. užimtumo didinimo programos įgyvendinimo priežiūros subjektai, kokie rezultatai bus vertinami, siekiant nustatyti, ar efektyviai vykdomos numatytos paslaugos ir priemonės;

8.6.2. planuojami veiksmai, siekiant užtikrinti, kad užimtumo didinimo programai įgyvendinti skiriamos lėšos būtų naudojamos efektyviai ir tinkamai;

8.7. viešinimas, kuriame nurodoma:

8.7.1. parengta užimtumo didinimo programa ir jos įgyvendinimo metu pasiekti rezultatai interneto svetainėje;

8.7.2. užimtumo didinimo programai skirtų lėšų panaudojimo ir asmenų užimtumo vertinimo Trišalėje taryboje rezultatai.

9. Užimtumo didinimo programa rengiama, konsultuojantis ir bendradarbiaujant su teritorine darbo birža, socialiniais partneriais, organizacijų (pavyzdžiui, nevyriausybių) ir vietos bendruomenių atstovais, atstovaujančiais darbo ieškančių asmenų grupių interesams.

10. Rengiant užimtumo didinimo programą, rekomenduojama taikyti asmenų apklausos, duomenų analizės metodus, naudojant oficialius Lietuvos statistikos departamento skelbiamus duomenis, Lietuvos darbo biržos informacinės sistemos duomenis, kitų institucijų (sveikatos apsaugos, švietimo, vaiko teisių apsaugos tarnybos, policijos ir kitų įstaigų) pateiktą informaciją.

11. Savivaldybės rengiama užimtumo didinimo programa turi atitikti savivaldybės strateginiame veiklos plane numatytus tikslus, susijusius su asmenų užimtumo didinimu.

IV SKYRIUS

UŽIMTUMO DIDINIMO PROGRAMŲ SVARSTYMAS

12. Institucijos ar įstaigos ateinančių metų užimtumo didinimo programos projektą pateikia svarstyti Trišalei tarybai (komitetui, komisijai) prie teritorinės darbo biržos iki einamųjų metų spalio 1 d.

13. Savivaldybė, atsižvelgdama į ateinančių metų planuojamas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšas, kasmet iki lapkričio 15 d. (raštu, paštu, elektroniniu paštu ar per kurjerį) pateikia informaciją Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – Ministerijai) apie Trišalėje taryboje (komitete, komisijoje) prie teritorinės darbo biržos apsvaistytą ir siūlomą rengti užimtumo didinimo programos projektą, nurodydama jai įgyvendinti planuojamas lėšas ir bedarbių bei nedarbingų asmenų skaičių.

14. Institucijos ar įstaigos parengtas ir Trišalėje taryboje (komitete, komisijoje) prie teritorinės darbo biržos apsvaistytas užimtumo didinimo programos projektas prireikus yra patikslinamas. Savivaldybės rengiamas užimtumo didinimo programos projektas

patikslinamas, atsižvelgiant į patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams einamųjų metams paskirstymą savivaldybių administracijoms. Prireikus patikslintą užimtumo didinimo programos projektą savivaldybės taryba patvirtina ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo Lietuvos Respublikos einamųjų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo įsigaliojimo dienos.

V SKYRIUS

UŽIMTUMO DIDINIMO PROGRAMOS FINANSAVIMAS

15. Užimtumo didinimo programos finansavimo iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšų, skirtų Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 18 punkte numatyta valstybinei (valstybės perduotai savivaldybėms) funkcijai įgyvendinti, poreikiui (toliau – užimtumo didinimo programos lėšų poreikis) apskaičiuoti reikalingą informaciją ir apskaičiuotą poreikį savivaldybės administracija pateikia Ministerijai, vadovaudamasi Specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšų apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. A1-193 „Dėl Specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – metodika). Rengiant užimtumo didinimo programą, atsižvelgiama į savivaldybės Ministerijai pateiktą, pagal metodiką apskaičiuotą užimtumo didinimo programos lėšų poreikį.

16. Jeigu savivaldybės biudžetas laiku nepatvirtinamas, lėšos užimtumo didinimo programai finansuoti nuo finansinių metų pradžios iki savivaldybės biudžeto patvirtinimo kiekvieną mėnesį negali viršyti 1/12 praėjusių metų savivaldybės biudžete užimtumo didinimo programai skirtų lėšų.

17. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, skirtos užimtumo didinimo programai įgyvendinti, paskirstomos, pervedamos, naudojamos ir už jas atsiskaitoma vadovaujantis Savivaldybių funkcijoms atlikti skirtų lėšų paskirstymo, pervedimo, naudojimo ir duomenų pateikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. A1-381 „Dėl Savivaldybių funkcijoms atlikti skirtų lėšų paskirstymo, pervedimo, naudojimo ir duomenų pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.
